

Sygn. akt V KK 632/21

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **R. U.**,
skazanego z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 stycznia 2022 r.,
kasacji obrońcy skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt IV Ka [...]
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 11 lutego 2020 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.**

UZASADNIENIE

R. U. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 24 czerwca 2015 roku do 16 listopada 2015 roku w P.,
wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, działając z góry
powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich
odstępach czasu, współdziałając z D. F., ustaloną osobą co do której toczy się
odrębne postępowanie i innymi nieustalonymi osobami, uczestniczył w obrocie
substancjami psychotropowymi w znacznych ilościach, w postaci amfetaminy w

łącznej ilości nie mniejszej niż 2,9 kg oraz środkami odurzającymi w znacznych ilościach w postaci suszu ziela konopi indyjskich nie mniejszej niż 1 kg, czyniąc sobie z tego stale źródło dochodu,

tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k.

II. w dniu 1 sierpnia 2016 roku, w P. i K., wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, współdziałając z T.S., ustaloną osobą co do której toczyło się odrębne postępowanie i innymi nieustalonymi osobami, uczestniczył w obrocie środkami odurzającymi w znacznych ilościach w postaci suszu ziela konopi indyjskich w ilości nie mniejszej niż 2971,65 g,

tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 lutego 2020 r., sygn. akt III K (...), został uznany za winnego czynu opisanego w punkcie I przy przyjęciu, że współdziałał z inną ustaloną osobą i innymi nieustalonymi osobami, tj. przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 33 § 1-3 k.k. wymierzono mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 złotych. Ponadto, na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzeczono wobec R.U. przepadek korzyści majątkowej, jaką osiągnął z popełnienia przestępstwa w kwocie 38000 zł, a na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r. orzeczono nawiązkę w wysokości 5000 zł na rzecz Stowarzyszenia M. (...) w P., (...) P., ul. (...).

Wyrokiem tym uznano również oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w punkcie II tj. przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r., za które – na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r. oraz art. 33 § 1 - 3 k.k. wymierzono mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł. Ponadto, na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia

29.07.2005 r. orzeczono wobec R.U. nawiązkę w wysokości 3000 zł na rzecz Stowarzyszenia M. (...) w P., (...) P., ul. (...).

Sąd orzekający, na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 - 2 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu R.U. jednostkowe kary pozbawienia wolności i kary grzywny i wymierzył mu karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny – 250 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł.

Od wyroku Sądu pierwszej instancji apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych i naruszenia prawa procesowego (art. 168b k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k.; art. 7 k.p.k. w zw. z art. 174 k.p.k. i w zw. z art. 410 k.p.k.; art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.; art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k.; art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k.; art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k.; art. 19 ust. 17 ustawy o Policji w zw. z art. 393 § 1 k.p.k. a contrario; art. 175 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.), które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia – wniósł o jego zmianę i uniewinnienie R. U. od wszystkich zarzucanych mu czynów, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), zmienił wyrok Sądu *meriti* w ten sposób, że:

1. uchylił orzeczenie o karach łącznych;
2. w ramach pierwszego z przypisanych oskarżonemu czynów uznał go za winnego tego, że w dniu 16 listopada 2015 r., w P., współdziałając z D.F. i innymi osobami, uczestniczył w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci 1 kilograma amfetaminy, tj. przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, za które – na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 33 § 1-3 k.k. - wymierzył mu karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek, przy określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 50 złotych, a w konsekwencji uchylił także orzeczenie o przepadku korzyści majątkowej w wysokości 38000 zł oraz związał orzeczenie o nawiązce za pierwszy z zarzucanych oskarżonemu czynów z powyższym rozstrzygnięciem;

3. uniewinnił oskarżonego od zarzutu popełnienia drugiego z przypisanych mu przestępstw i w konsekwencji uchylił orzeczenie Sądu pierwszej instancji o nawiązce za ten czyn.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony przez obrońcę skazanego, który we wniesionej kasacji podniósł zarzuty rażącego naruszenia następujących przepisów prawa, które w jego przekonaniu mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku:

1) § 2 pkt 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania, oraz załącznika nr 10 do wskazanego rozporządzenia w związku z art. 7 k.p.k. poprzez:

a) niewskazanie, jakie zarzuty Sąd odwoławczy uznał za zasadne, a jakie uznał za niezasadne, a także jakie dowody stały się podstawą ustalenia faktów, a jakie nie,

b) zbiorcze stanowisko co do wszystkich zarzutów podniesionych przez obrońcę w apelacji, co w konsekwencji powoduje uchybienie ww. przepisom i dalej powoduje niemożność zrozumienia, które zarzuty Sąd *ad quem* uznał za zasadne, które za niezasadne, tym bardziej że taka sama analiza zarzutów i dowodów doprowadziła Sąd Okręgowy w P. do przekonania o konieczności tak uniewinnienia R.U., jak i skazania, co pozostaje poza ochroną art. 7 k.p.k.;

2) art. 457 § 3 k.p.k. w związku z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nierozważenie przez Sąd Okręgowy w P. wszystkich zarzutów apelacyjnych, a w szczególności poprzez:

a) brak jednoznacznego wskazania, które zarzuty podniesione w apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w P. okazały się zasadne, a które nie, gdyż nie wynika to z treści zbiorczego uzasadnienia zawartego w punkcie 3 wyroku Sądu *ad quem*,

b) niewykazanie czy zasadny lub nie jest zarzut z punktu 1b, 1c, 1e, 1h, a także 2b, co powoduje niemożność odkodowania sposobu rozumowania Sądu odwoławczego co do poczynionych ustaleń zwłaszcza w kontekście tak pierwotnej decyzji z art. 449a § 1 k.p.k., jak i przyjętego przez ten Sąd uchybienia zasadzie *in dubio pro reo* przez Sąd pierwszej instancji;

3) art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 449a § 1 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nieuniewinnienie skazanego w całości od wszystkich zarzutów, względnie nieuchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P. w sytuacji gdy:

a) zarządzając w trybie art. 449a § 1 k.p.k. o zwrocie akt sprawy Sądowi pierwszej instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jednocześnie szczegółowo wskazując kwestie, o które należy uzupełnić uzasadnienie niezbędne dla prawidłowego wyrokowania w sprawie,

b) uzasadniając zaskarżony wyrok, Sąd wskazał, że zarówno ww. uzupełnienie w żaden sposób nie przyczyniło się ono do wyjaśnienia samodzielności, jak i poprawności analizy nagrań i ich treści dokonanej przez Sąd pierwszej instancji w takim stopniu, aby możliwym było zaakceptowanie w pełni wydanego w sprawie wyroku skazującego wobec oskarżonego R.U., a w konsekwencji skoro Sąd Okręgowy w P. sam, „za Sąd pierwszej instancji”, dokonał ustaleń faktycznych w sprawie, to doszło do ewidentnego odebrania stronie jednej instancji i uchybienie art. 78 i art. 176 Konstytucji w powiązaniu z art. 523 § 1 k.p.k. *a contrario* (prawo do dwuinstancyjności i zakaz kwestionowania ustaleń faktycznych w skardze kasacyjnej),

c) Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sam podał, że zarzut apelacji obrońcy oskarżonego obraży art. 5 § 2 k.p.k. przez Sąd pierwszej instancji jest w pełni zasadny, co powoduje jedyne i logiczne pytanie, jak ta treść uzasadnienia ma się do wyroku skazującego.

Na podstawie tych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. i poprzedzającego jego wydanie wyroku Sądu Rejonowego w P., i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w oczywistym stopniu, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu, należy stwierdzić, że przywołany przez autora kasacji § 2 pkt 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania, Dz.U.2019.2349) odsyła do załącznika nr 10, w którym – w zakresie wytycznych co do redagowania sekcji 3 uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego („Stanowisko Sądu odwoławczego wobec zgłoszonych zarzutów i wniosków”) – wskazuje się, że: „należy wypowiedzieć się zwięźle (w miarę możliwości w postaci równoważników zdań) o powodach uwzględnienia lub nieuwzględnienia zarzutu **lub zarzutów**” (podkr. – SN.). Wprawdzie rzeczywiście pożądaną jest, aby co do zasady do poszczególnych zarzutów apelacyjnych sąd odwoławczy odnosił się na formularzu uzasadnienia oddzielnie. Reguła taka jest jedynie postulatem dobrej praktyki, nie wynika zaś z żadnego aktu normatywnego i w praktyce może doznawać wyjątków. Sposób odniesienia się do zarzutów jest uzależniony od szeregu okoliczności, zarówno w sferze specyfiki danej sprawy i poczynionych w niej ustaleń faktycznych, jak i na płaszczyźnie realiów procesowych sprawy, w tym zwłaszcza charakteru i sposobu sformułowania zarzutów w rozpoznawanym środku odwoławczym oraz ich merytorycznego powiązania ze sobą.

Wbrew zatem temu, co podnosi skarżący (s. 7 kasacji), *de lege lata* dopuszczalna jest zbiorcza ocena podniesionych zarzutów. Taki zabieg nie oznacza też obrazy art. 433 § 2 k.p.k. Już sam fakt wskazania konkretnych przepisów, których obrazę zarzucono w apelacji, choćby w jednym punkcie uzasadnienia, co do zasady wskazuje, że Sąd rozważył te zarzuty. Inną kwestią jest natomiast sposób odniesienia się do nich w pisemnych motywach wyroku, które mają charakter wtórny względem wydanego przez ten Sąd rozstrzygnięcia. Nawet jednak w przypadku zbiorczego i przy tym lakonicznego odniesienia się do zarzutów apelacyjnych, stanowiącego naruszenie wymogów określonych art. 457 § 3 k.p.k. z reguły brak będzie podstaw do wydania wyroku kasatoryjnego przez Sąd Najwyższy (art. 537a k.p.k.), chyba że analiza treści uzasadnienia będzie wskazywała na rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie przez sąd drugiej instancji, wynikającego z art. 433 § 2 k.p.k., nakazu rozpoznania wszystkich zarzutów sformułowanych w środku odwoławczym (zob. wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 12 sierpnia 2020 r., IV KK 149/19, LEX nr 3276576; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2019 r., II KK 199/18, LEX nr 2622299; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2020 r., V KK 592/19, LEX nr 3105475). W rozpoznawanej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca.

Autor kasacji nie wykazał obrazy art. 433 § 2 k.p.k., ani nawet naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. Lektura uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego wskazuje na rzetelne przeprowadzenie kontroli instancyjnej, której rezultatem była daleko idąca zmiana wyroku Sądu *meriti* na korzyść skazanego, a motywy tego rozstrzygnięcia zostały opisane wprawdzie w jednym punkcie sekcji 3 formularza uzasadnienia, jednak w sposób drobiazgowy a rozważania sądy cechuje klarowność, a także spójność wyводу, co trudno byłoby osiągnąć w przypadku odnoszenia się przez Sąd *ad quem* do każdego zarzutu z osobna.

Sąd odwoławczy przedstawił swój tok rozumowania w zakresie ustalenia co do popełnienia przestępstwa w dniu 16 listopada 2015 r. tj. uczestniczenia w obrocie znacznej ilości substancji psychotropowych – 1 kg amfetaminy. Jeśli chodzi o ustalenia płynące z rozmów utrwalonych w tym dniu w ramach kontroli operacyjnej pod kryptonimem: „R.”, to Sąd ten przyjął, że pozwalają one na przypisanie skazanemu uczestnictwa w tylko jednej transakcji, nie zaś dwóch jak sugeruje obrońca skazanego. Stanowisko Sądu *ad quem* jest uzasadnione specyfiką oraz skromnością materiału dowodowego, który – w przypadku braku możliwości jednoznacznego ustalenia zwrotów użytych w rozmowach R.U. – implikował konieczność zastosowania art. 5 § 2 k.p.k. w części ustaleń dotyczących zarzucanego skazanemu narkotykowego procederu. W tym kontekście argumentacja obrońcy skazanego, który wskazuje na to, że rozmowy w dniu 16 listopada 2015 r. dotyczyły także transakcji, której przedmiotem było 500 gramów amfetaminy, jawi się jako wypowiedź godząca w interes prawny skazanego. Kwestia weryfikacji oceny dowodu z nagrań tj. analizy treści zarejestrowanych wypowiedzi, stanowi sferę, w której sądy kierują się wskazaniem wynikającymi z art. 7 k.p.k. Prezentacja odmiennej oceny danego dowodu przez autora kasacji, wskazująca na rzekomą sprzeczność ocen bazuje jedynie na polemicznym, subiektywnym poglądzie skarżącego, który nie może stanowić podstawy do wykazywania wadliwości weryfikacji oceny dowodów przez Sąd odwoławczy. Rolą

obrońcy jest natomiast rzeczowe wykazanie wadliwości stanowiska i argumentacji Sądu oraz doniosłości takiego uchybienia dla treści kwestionowanego orzeczenia. Lektura uzasadnienia kasacji nie pozostawia wątpliwości co do tego, że z powinności tej skarżący się nie wywiązał. Dlatego jedynie na marginesie wolno zauważyć, że Sąd *ad quem* w uzasadnieniu – wskazując na konkretne sformułowania z zarejestrowanych rozmów – wyjaśnił, dlaczego uznał sprawstwo skazanego w ww. zakresie udziału w obrocie amfetaminą w dniu 16 listopada 2015 r., a dlaczego inne wypowiedzi uznał za niewystarczające dla dokonania ustaleń co do drugiej transakcji, dotyczącej marihuany. Chociaż oparł się na tym samym materiale dowodowym, to miał podstawy do tego, by wyprowadzić z niego odmienne wnioski co do poszczególnych zachowań skazanego w tym dniu, czyniąc to zresztą zgodnie z regułą gwarancyjną, wyrażoną w art. 5 § 2 k.p.k. O żadnej sprzeczności w uzasadnieniu nie może być zatem mowy, podobnie jak o naruszeniu zasady *in dubio pro reo*. Na koniec tej części rozważań należy zauważyć, że w dniu 16 listopada 2015 r. D. F. jadąc na spotkanie z R. U. został zatrzymany z 1 kg amfetaminy, co także świadczy o trafności przypisania mu przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii opisanego w treści wyroku reformatoryjnego Sądu Okręgowego w P.

Wbrew temu, co podnosi skarżący, Sąd ten przedstawił realia procesowe sprawy, w kontekście potrzeby zastosowania instytucji określonej w art. 449a § 1 k.p.k. Skorzystanie z tego rozwiązania wskazuje na skrupulatność Sądu odwoławczego w zakresie kontroli wyroku Sądu pierwszej instancji i koresponduje z treścią rozstrzygnięcia w postępowaniu apelacyjnym. Niezrozumiałe jest akcentowanie przez obrońcę skazanego, że nie doszło do zatrzymania skazanego podczas transakcji z D. F. ani z T. S. i nie zatrzymano obu stron transakcji (s. 10 kasacji). Okoliczność ta pozostaje bez znaczenia dla sprawy, w której przedmiotem postępowania jest odpowiedzialność karna R. U. Podobnie trudno zrozumieć zarzut naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania, skoro to właśnie dzięki realizacji tej gwarancji procesowej doszło do daleko idącej zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji na korzyść skazanego, będącej rezultatem przeprowadzenia przez Sąd odwoławczy weryfikacji oceny legalności dowodów, na których oparł się Sąd *a quo* i dokonaniu własnej oceny materiału dowodowego oraz wyprowadzenia

z niego ustaleń faktycznych korzystniejszych dla skazanego niż te poczynione przez Sąd pierwszej instancji.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego.